

HØRINGSNOTAT

23. oktober 2008

Notat om indholdet af de bemærkninger, som Forsvarsministeriet har modtaget til udkast til forslag til lov om ændring af beredskabsloven samt ministeriets bemærkninger hertil

1. Indledning

- ./ Forsvarsministeriet sendte den 19. september 2008 udkast til forslag til lov om ændring af beredskabsloven (Etablering af et brandberedskab med henblik på bekæmpelse af brand i skibe til søs, etablering af et evalueringsinstitut m.v.) i høring hos en række myndigheder, organisationer og virksomheder med frist for bemærkninger til den 1. oktober 2008. Fremsendelsesbrevet samt udkastet af 19. september 2008 til lovforslaget vedlægges til orientering.
- ./ I det følgende gengives hovedindholdet af de indkomne høringssvar samt Forsvarsministeriets bemærkninger hertil. Forsvarsministeriet har til brug for udarbejdelsen af høringssnotatet indhentet bidrag fra Beredskabsstyrelsen. Forsvarsministeriet kan desuden for en fuldstændig gennemgang af samtlige indsendte synspunkter henviser til de indkomne høringssvar, som alle er vedlagt dette notat.

2. Om indholdet af høringssvarene

Forsvarsministeriet har hørt følgende myndigheder, organisationer m.v.: Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet, Justitsministeriet, Klima- og Energiministeriet, Kulturministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Skatteministeriet, Statsministeriet, Transportministeriet, Udenrigsministeriet, Velfærdsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Erhvervs- og Byggestyrelsen, Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Forsvarskommandoen, Hjemmeværnskommandoen, Farvandsvæsenet, Forsvarets Efterretningstjeneste, Miljøstyrelsen, Sikkerhedsstyrelsen, Søfartsstyrelsen, Økonomistyrelsen, Rigspolitiet, Politidirektøren i København, Danske Regioner, Region Hovedstaden, KL, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Falck, Sønderjysk Frivillige Brandvænsforbund, Beredskabsforbundet, Dansk Brand- og Sikringsteknisk Institut, Ingeniørforeningen, Foreningen af Rådgivende Ingeniører FRI, Landsklubben for Deltidsansatte Brandfolk, DI, Dansk Energi Brancheorganisation, Danmarks Restauranter og Cafés, Danmarks Teaterforeninger, Dansk Erhverv, Danske Havne, HORESTA, Messe Team, Forsikring & Pension, Energi- og Olieforum, Dansk Byggeri, Fagligt Fælles Forbund (3F), Forbundet af Offentligt Ansatte (FOA), HOD og Rigsombudsmanden i Grønland.

Forsvarsministeriet har modtaget bemærkninger fra Finansministeriet, Justitsministeriet/Rigspolitiet, Energistyrelsen, Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Skatteministeriet, SKAT, Transportministeriet, Velfærdsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Beredskabsstyrelsen, Hjemmeværnskommandoen, Farvandsvæsenet, Miljøstyrelsen, Danske Regioner, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, Falck, Landsklubben for Deltidsansatte Brandfolk, DI, Danmarks Teaterforeninger, Danske Havne, Forbundet af Offentligt Ansatte

(FOA), Rigsombudsmanden i Grønland og Departementet for Infrastruktur og Miljø (Grønlands Hjemmestyre).

Af disse har Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Skatteministeriet, SKAT, Velfærdsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet, Beredskabsstyrelsen, Hjemmeværnskommandoen, Farsvandsvæsenet, Danske Regioner, Foreningen af Kommunale Beredskabschefer, DI, Danmarks Teaterforeninger og Forbundet af Offentligt Ansatte (FOA) og Departementet for Infrastruktur og Miljø (Grønlands Hjemmestyre) oplyst, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget.

2.1 Generelle bemærkninger

Forsvarsministeriet skal bemærke, at generelle tilkendegivelser fra høringsparterne om udkastet til lovforslaget er indsat under de afsnit, bemærkningerne vedrører, jf. nedenfor.

Sammenholdt med det udkast til lovforslag, som Forsvarsministeriet sendte i ekstern høring den 19. september 2008, har ministeriet foretaget justeringer af sproglig og grammatisk karakter, indsat en indholdsfortegnelse og endelig foretaget visse konsekvensrettelser samt visse strukturelle ændringer i lovforslagets opbygning.

2.2 Bemærkninger til lovforslagets § 1, pkt. 1 (Bekæmpelse af brand i skibe til søs)

Falck har oplyst, at Falck er tilfreds med at kunne konstatere, at etableringen af et stående beredskab til bekæmpelse af brand i skibe til søs er åben for entreprenøraftaler med såvel kommunale som private beredskaber. Herved er der ifølge Falck skabt mulighed for at sikre ministeriet det bedst mulige beredskab inden for de satte rammer.

Landsklubben For Deltidsansatte Brandfolk (LDB) finder, at forslaget om oprettelse af et stående beredskab til bekæmpelse af brand i skibe til søs er hensigtsmæssigt og beredskabsfagligt fornuftigt. LDB bemærker, at de gerne ser, at dette beredskab oprettes uafhængigt af det daglige brandslukningsberedskab af hensyn til de deltidsbrandmænd, der måtte blive inddraget. LDB tænker her ikke mindst på brandmændenes daglige arbejde i deres private erhverv. LDB forestiller sig, at deltidsbrandmænds medvirken i det foreslåede beredskab sker på frivillig basis. Endelige finder LDB det vigtigt, at der laves aftaler omkring løn og arbejdsforhold, gerne som tillæg til bestående overenskomster på brandslukningsområdet. Herved vil der ifølge LDB også kunne sikres aftaler om forsikringsforhold for brandmændene.

Forsvarsministeriet kan hertil oplyse, at beredskabet til bekæmpelse af brand i skibe til søs, jf. Rapport vedrørende bekæmpelse af brand i skibe til søs fra december 2005, bl.a. er planlagt implementeret således, at det er et afbalanceret beredskab i forhold til risikoen, det geografiske dækningsområde, økonomien og sidst men ikke mindst den forventede hyppighed af beredskabets anvendelse. Forsvarsministeriet kan endvidere oplyse, at med udgangspunkt i den forventede, lave hyppighed af beredskabets anvendelse forventes opgaven implementeret som en integreret del af redningsberedskabets opgaveportefølje under hensyntagen til redningsberedskabets samlede robusthed.

Forsvarsministeriet kan i relation til eventuelle aftaler omkring løn og arbejdsforhold oplyse, at det fremgår af den ovennævnte rapport fra arbejdsgruppen vedrørende bekæmpelse af brand i skibe til

søs – og som tillige er gengivet i lovforslaget – at Beredskabsstyrelsen af forsvarsministeren bemyndiges til at udpege de redningsberedskaber, der får pligt til at oprette og bemande et sådant beredskab. Det bemærkes, at lovforslaget tager sit afsæt i denne rapport. I forhold til en sådan udpegning ligger det uden for Beredskabsstyrelsens opgavesæt at forholde sig til de nævnte aftaler, der alene er et anliggende imellem arbejdsgiver og arbejdstager, herunder løn, forsikrings- og arbejdsforhold. Her gælder det almindelige arbejdsgiveransvar for opgavevaretagelse i det kommunale redningsberedskab.

Justitsministeriet har oplyst, at Rigspolitiet over for Justitsministeriet har henledt opmærksomheden på, at der i forbindelse med konkrete hændelser bør ske en tæt koordinering mellem det stående beredskab til bekæmpelse af brand i skibe til søs og politiet med henblik på i fornødent omfang at sikre spor og udføre kriminaltekniske undersøgelser på skibe, der er undergivet dansk politis jurisdiktionskompetence. Justitsministeriet oplyser hertil, at ministeriet kan tilslutte sig dette.

Forsvarsministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet er enig i Rigspolitiets bemærkninger, som falder i tråd med bestemmelsen i beredskabslovens § 23, hvorefter redningsberedskabet under indsats skal være opmærksom på, hvad der kan have givet anledning til ulykken eller katastrofen, og finder redningsberedskabet mistænkelige spor, skal politiet underrettes, og beviset så vidt muligt sikres.

Finansministeriet har foreslået – med henblik på at skabe overensstemmelse mellem afsnit 3 i bemærkningerne vedrørende lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige og tabellen i bemærkningerne vedrørende vurdering af lovforslagets konsekvenser – at det præciseres i tabellen, at de økonomiske konsekvenser forbundet med forslaget om etablering af et stående beredskab til bekæmpelse af brand i skibe til søs er indarbejdet på finansloven (Beredskabsstyrelsens årlige bevillinger).

Forsvarsministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet har foretaget de af Finansministeriet foreslåede præciseringer i lovforslaget.

Forsvarsministeriet skal i øvrigt bemærke, at ministeriet efter fremsendelse af lovforslaget i ekstern høring har foretaget visse præciserende tilføjelser vedrørende lovforslagets § 1, pkt. 1, om bekæmpelse af brand i skibe til søs. Tilføjelserne vurderes ikke at have indholdsmæssig betydning for lovforslaget.

2.3 Bemærkninger til lovforslagets § 1, pkt. 2 (Brandslukningsaftaler)

Landsklubben For Deltidsansatte Brandfolk (LDB) finder, at ophævelse af Beredskabsstyrelsens beføjelser til godkendelse af kommunale brandslukningsoverenskomster er en naturlig konsekvens i forbindelse med indførelsen af kommunernes risikobaserede dimensionering.

2.4 Bemærkninger til lovforslagets § 1, pkt. 3 (Etablering af et evalueringsinstitut)

Falck har oplyst, at initiativet med et evalueringsinstitut, der kan se overordnet på beredskabets funktionalitet og indsats ud fra et helhedssyn på tværs af eksisterende organisatoriske opdelinger, hilses velkomment. Dette ligger i naturlig forlængelse af Falcks kvalitetsarbejde på brandslukningsområdet, at også snitfladerne til andre aktører i beredskabet evalueres og justeres. Det ser fra Falcks

side ud til, at evalueringsinstituttet sikres gode arbejdsbetingelser med uafhængighed i evalueringsgruppen og et mandat til at afsøge systemiske utilsigtede hændelser frem for at søge ansvarsplacering. Falck nævner endelig, at Falck derfor vil støtte op om etableringen af samt arbejdet i evalueringsinstituttet, selvfølgelig gerne med deltagelse i referencegruppens arbejde.

Landsklubben For Deltidsansatte Brandfolk (LDB) oplyser, at LDB med stor tilfredshed ser på forslaget om oprettelse af et evalueringsinstitut til evaluering af større og komplekse indsatser. Ikke mindst ser LDB positivt på, at der nedsættes en referencegruppe, som kan medvirke til at sikre den bredest mulige forankring, udpegnings af eksperter og i øvrigt bistå med faglig ekspertise og viden.

Nærmere vedrørende forslag til § 28 a, stk. 1, om hvilke undersøgelser der skal foretages:

Energistyrelsen har oplyst, at der er nedsat en havarikommission i medfør af offshoresikkerhedsloven. Energistyrelsen har vedrørende havarikommissionen oplyst, at Havarikommissionen foretager undersøgelser ved større ulykker eller hændelser, der kunne have medført sådanne, hidrørende fra offshoreanlægget, dets udstyr eller udefrakommende påvirkninger, der har forårsaget dødsfald, alvorlige skader på personer eller anlæg. Vedrørende alvorlige skader på personer bemærker Energistyrelsen, at der i denne sammenhæng forstås skader, der giver varigt mén, samt skader, der medfører sygefravær på over fem uger. Energistyrelsen har endvidere oplyst, at Energistyrelsen herudover kan pålægge havarikommissionen at foretage undersøgelser af hændelser, som må antages at have sikkerheds- eller sundhedsmæssig interesse i forbindelse med anvendelsen af et offshoreanlæg. Endelig har Energistyrelsen oplyst, at Havarikommissionens forretningsorden følger af bekendtgørelse nr. 692 af 22. juni 2006 om havarikommissionen for større hændelser på offshoreanlæg.

Energistyrelsen foreslår, at det præciseres i lovforslaget, at evalueringsgruppen ikke skal evaluere hændelser, som undersøges af Havarikommissionen. Formålet med præciseringen er at undgå, at både Havarikommissionen og evalueringsgruppen bruger ressourcer på at undersøge samme hændelse. Udover at undgå dobbeltarbejde vil man undgå, at undersøgelser af samme hændelse foretaget af såvel Havarikommissionen som evalueringsgruppen eventuelt fører til forskellige eller modstridende konklusioner.

Endvidere bemærker Energistyrelsen, at beskrivelsen af evalueringsgruppens hovedopgave i afsnit 2 på side 7 (de almindelige bemærkninger til lovforslaget) umiddelbart giver indtryk af, at evalueringsgruppens hovedopgave er at evaluere andre typer hændelser end hændelser offshore. Da det er evalueringsgruppen selv, der træffer beslutning om iværksættelse af evalueringer, foreslår Energistyrelsen, at det præciseres i bemærkningerne, at evalueringsgruppen ikke skal evaluere hændelser, som undersøges af andre organer, der er nedsat hertil, som f.eks. Havarikommissionen. Hvis der måtte opstå situationer, hvor det kunne være relevant, at såvel evalueringsgruppen som det særlige organ undersøger samme hændelse, bør undersøgelsen koordineres, så det særlige organ undersøger forhold inden for dets kompetence, mens evalueringsgruppen undersøger andre forhold.

Transportministeriet har indledningsvis oplyst, at ministeriet finder, at etablering af et evalueringsinstitut, der skal gennemføre tværgående evalueringer af større og/eller komplekse beredskabsindsatser og indsatser med et usædvanligt forløb, er et fornuftigt initiativ.

Transportministeriet nævner med henvisning til de almindelige bemærkninger i lovforslagets afsnit 1.3, om at evalueringerne ikke skal tage stilling til eventuelle strafferetlige eller erstatningsretlige aspekter af indsatsen, og at lovforslaget ikke giver grundlag for, at evalueringsinstituttet kan undersøge forhold, som henhører under andre instanser, f.eks. vedrørende politiets efterforskningsmæssige indsats eller undersøgelser i regi af havarikommissioner. Transportministeriet finder, at lovforslaget bør tydeliggøres, således at der ikke er tvivl om, at evalueringsgruppen ikke kan bedømme og evaluere resultatet af en havarikommissions undersøgelser. Transportministeriet foreslår, at der i de almindelige bemærkninger til lovforslaget indføres en ændring side 8, 3. sidste afsnit, 1. punktum, der lyder således: "Bestemmelsen i lovforslaget giver ikke grundlag for at undersøge forhold, som henhører under andre instanser, eller bedømme og evaluere resultatet eller konklusionerne på sådanne undersøgelser. Det gælder f.eks. [vedrørende] politiets efterforskningsmæssige indsats, eller undersøgelser i regi af havarikommissioner." Endelig nævner Transportministeriet, at det er væsentligt for ministeriet, at der ikke kan herske tvivl om, at evalueringsinstituttet ikke kan foretage parallelle undersøgelser til havarikommissionens undersøgelser.

Justitsministeriet nævner, at det følger af udkastet til § 28 a, stk. 1, at evalueringsinstituttet har til formål at gennemføre ikke-ansvarsplacerende evalueringer af større beredskabsindsatser og/eller indsatser med et usædvanligt forløb. Det er Justitsministeriets og Rigspolitiets opfattelse, at der i lovforslagets bemærkninger bør tages stilling til forholdet mellem evalueringer, der gennemføres af det foreslåede evalueringsinstitut, og eventuelle ansvarsplacerende undersøgelser, der måtte være iværksat i forbindelse med en konkret hændelse eller dele heraf, herunder om evalueringsinstituttets undersøgelse i givet fald skal afvente en iværksat ansvarsplacerende undersøgelse.

Forsvarsministeriet skal til de ovenstående bemærkninger fra Energistyrelsen, Transportministeriet og Justitsministeriet indledningsvis oplyse, at der i lovforslaget implicit skelnes mellem evaluering af "hændelser" og evaluering af "beredskabsindsatser". Evalueringsinstituttet vil alene skulle evaluere indsatser og således ikke undersøge årsagen til, at en hændelse indtraf. Det fremgår i øvrigt af lovforslagets almindelige bemærkninger, at "Hovedopgaven vil være at gennemføre tværgående evalueringer af større og/eller komplekse beredskabsindsatser og indsatser med et usædvanligt forløb i Danmark." Endvidere fremgår det af de almindelige bemærkninger, at " Bestemmelsen i lovforslaget giver ikke grundlag for at undersøge forhold, som henhører under andre instanser, eller bedømme og evaluere resultatet eller konklusionerne på sådanne undersøgelser. Det gælder f.eks. politiets efterforskningsmæssige indsats eller undersøgelser i regi af havarikommissioner. Såfremt sådanne undersøgelser iværksættes, giver den pågældende myndighed eller havarikommission evalueringsgruppen underretning herom med henblik på at sikre, at evalueringsgruppen ikke undersøger forhold, som bliver undersøgt af andre. Evalueringerne kan dog i relevant omfang inddrage resultaterne af andres undersøgelser, bl.a. ved beskrivelse af hændelsesforløbet.", jf. for begge henvisningers vedkommende lovforslagets afsnit 2.3.

På baggrund af de indkomne bemærkninger har Forsvarsministeriet i relation til afsnittet i lovforslagets bemærkninger om, at forslaget ikke giver grundlag for at undersøge forhold, der henhører under andre instanser, præciseret lovforslaget på dette punkt og således indføjet følgende passus:

“Såfremt sådanne undersøgelser iværksættes, giver den pågældende myndighed eller havarikommission evalueringsgruppen underretning herom med henblik på at sikre, at evalueringsgruppen ikke undersøger forhold, som bliver undersøgt af andre.”

Forsvarsministeriet finder herefter, at de ønskede præciseringer er tilgodeset ved de justeringer, Forsvarsministeriet har foretaget i lovforslaget.

Nærmere vedrørende forslag til § 28 a, stk. 2 og 3, om udpegning af eksperter:

Justitsministeriet nævner, at det følger af udkastet til § 28 a, stk. 2, 1. pkt., at forsvarsministeren udpeger tre personer til at udgøre en evalueringsgruppe. Justitsministeriet nævner endvidere, at det følger af udkastet til § 28 a, stk. 3, at evalueringsgruppen ved evaluering af større konkrete hændelser i Danmark udpeger yderligere to eksperter, der indgår i instituttets evaluering af den konkrete hændelse. Det er Justitsministeriets og Rigspolitiets opfattelse, at der skal indgå en ekspert med politifaglig baggrund i evalueringsgruppen, såfremt der skal ske evaluering af konkrete hændelser, der har været undergivet politiets koordinerende ledelse, jf. beredskabslovens § 17.

Forsvarsministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet er enig i Justitsministeriets og Rigspolitiets bemærkninger, og at følgende passus i relation til udpegningen af yderligere to eksperter er indføjjet i lovforslagets specifikke bemærkninger:

“Ved evaluering af større konkrete indsatser i Danmark udpeger evalueringsgruppen yderligere to eksperter, heraf en ekspert med politifaglig baggrund, der indgår i instituttets evaluering af den konkrete indsats. Henset til at politiet varetager den koordinerende ledelse, jf. beredskabslovens § 17, stk. 1, er det fundet hensigtsmæssigt, at en af de udpegede eksperter har politifaglig baggrund.”

Nærmere vedrørende forslag til § 28 a, stk. 4, om indhentelse af oplysninger:

Transportministeriet bemærker i tilslutning til ovenstående bemærkninger om de undersøgelser, der foretages, at det af forslaget § 28 a, stk. 4 fremgår, at evalueringsgruppen får hjemmel til at forlange alle oplysninger tilvejebragt og udleveret, såfremt det vurderes at være af betydning for evalueringer eller øvrige aktiviteter. Det fremgår samtidig, at der gælder en pligt for de evaluerede myndigheder m.fl. til at udlevere oplysninger, som evalueringsgruppen forlanger.

Transportministeriet finder, at lovforslaget bør tydeliggøres, således at der ikke er tvivl om, at evalueringsgruppen ikke kan fordre materiale, der er tilvejebragt til brug for en havarikommissions undersøgelser, udleveret. Transportministeriet bemærker hertil, at der efter luftfartslovens § 144 a, pålægges alt personale, tilkaldte sagkyndige og andre, der medvirker i en undersøgelse, som foretages af havarikommissionen for civil luftfart, en pligt til over for uvedkommende at hemmeligholde, hvad de bliver vidende om i forbindelse med undersøgelsen, og det sker under ansvar efter straffelovens §§ 152 og 152 a – e. En tilsvarende bestemmelse findes i jernbanelovens § 21 s. I denne forbindelse foreslår Transportministeriet, at der i bemærkningerne til lovforslagets § 28 a, stk. 4, sker en præcisering, således at det afspejles, at evalueringsgruppens adgang til at kræve alle oplysninger ikke er

absolut, men at der gælder særlige undtagelser for så vidt angår materiale m.v. fra en havarikommission.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har oplyst, at ministeriet har indhentet udtalelse fra Sundhedsstyrelsen og Center for Biosikring og -Beredskab på Statens Serum Institut, jf. bemærkninger herfra nedenfor.

Center for Biosikring og -Beredskab (CBB) anfører, at man antager, at håndteringen af et truende biologisk terroranslag vil kunne blive genstand for evalueringsinstituttets virksomhed. CBB på Statens Serum Institut har derfor understreget, at instituttet såvel i sit daglige beredskabsarbejde som under akutte hændelser behandler informationer klassificeret efter Statsministeriets cirkulære nr. 204 af 7. december 2001 og beregnet for en snæver eller meget snæver personkreds. Klassificerede informationer kan ikke rutinemæssigt udleveres til et evalueringsinstitut, og det foreslås derfor, at der eksplícit gøres en sådan undtagelse fra § 28 a, stk. 4.

Justitsministeriet har vedrørende dette punkt oplyst, at evalueringsgruppen ifølge udkastet til § 28 a, stk. 4, kan forlange alle oplysninger, der skønnes af betydning for en konkret evaluering, tilvejebragt og udleveret af de involverede parter. Det er Justitsministeriets og Rigspolitiets opfattelse, at der af hensyn til særlige politimæssige forhold, herunder sikkerhedsmæssige eller efterforskningsmæssige forhold, skal være mulighed for at undtage oplysninger fra den generelle pligt til at udlevere oplysninger til evalueringsgruppen. Justitsministeriet og Rigspolitiet finder således, at der bør indsættes en undtagelsesbestemmelse herom i § 28 a.

Forsvarsministeriet skal til de ovenstående bemærkninger fra Transportministeriet, Center for Biosikring og -Beredskab (CBB) og Justitsministeriet indledningsvis oplyse, at det fremgår af lovforslagets § 28 a, stk. 4, at "Evalueringsgruppen kan forlange alle oplysninger, der skønnes af betydning for en konkret evaluering, tilvejebragt og udleveret af de involverede parter." Bestemmelsen begrænser således udleveringen til de dokumenter, der har konkret betydning for den enkelte evaluering, og § 28 a, stk. 4, er derfor ikke en generel hjemmel, der giver evalueringsinstituttet ubegrænset eller rutinemæssig adgang til at anmode om udlevering af klassificerede informationer.

Forsvarsministeriet skal endvidere bemærke, at der – bl.a. i forbindelse med krisestyring ved større hændelser – ofte udveksles klassificerede informationer mellem deltagerne. Disse informationer kan være af betydning for at kunne danne sig et samlet billede af indsatsen. Det vil således være en u hensigtsmæssig indskrænkning af evalueringens datagrundlag, såfremt det ikke er muligt at inddrage denne form for informationer. I forlængelse heraf kan nævnes, at evalueringsinstituttets adgang til og behandling af klassificerede informationer under alle omstændigheder ville skulle overholde Statsministeriets cirkulære nr. 204 af 7. december 2001, herunder at kun personer med den rette sikkerhedsgodkendelse får adgang til informationerne.

Forsvarsministeriet finder således ikke, at klassificerede informationer generelt skal undtages fra udlevering i henhold til § 28 a, stk. 4. Imidlertid er ministeriet enig i, at det skal være muligt at undtage oplysninger fra den generelle pligt til at udlevere oplysninger til evalueringsgruppen, bl.a. af hensyn

til særlige politimæssige forhold, herunder sikkerhedsmæssige eller efterforskningsmæssige forhold. Forsvarsministeriet har på den baggrund indføjet en sådan undtagelse i bestemmelsen.

Forsvarsministeriet finder herefter ikke, at der findes grundlag for at foretage yderligere ændringer i lovforslaget. Forsvarsministeriet kan i øvrigt henvise til mere generelle bemærkninger omkring indhentelse af oplysninger nedenfor.

Øvrige indkomne bemærkninger vedrørende etablering af et evalueringsinstitut:

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har som nævnt ovenfor oplyst, at ministeriet har indhentet udtalelse fra Sundhedsstyrelsen og Center for Biosikring og -Beredskab på Statens Serum Institut.

Sundhedsstyrelsen har bemærket, at man overordnet finder, at det er en god idé at etablere et evalueringsinstitut og at Sundhedsstyrelsen støtter, at evalueringsgruppen skal være uafhængig af myndigheder, som det fremgår af bemærkningerne. Sundhedsstyrelsen finder dog, at det eventuelt af bemærkningerne bør fremgå, at når en indsats evalueres, skal samtlige delindsatser (sektorspecifikke) indgå i evalueringen, herunder at der indhentes oplysninger fra de involverede aktører/myndigheder.

Forsvarsministeriet skal hertil oplyse, at det af de almindelige bemærkninger til lovforslaget fremgår, at evalueringerne især skal fokusere på de indsatser, hvor der vurderes at være et beredskabsfagligt læringspotentiale, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 2.3. Forsvarsministeriet vurderer det derfor ikke hensigtsmæssigt at fastlægge, at evalueringerne som udgangspunkt skal omfatte samtlige delindsatser, da dette vil indebære en begrænsning i evalueringsgruppens muligheder for at tilrettelægge en målrettet undersøgelse og i øvrigt vil kunne bidrage til at gøre evalueringerne unødigt omfattende. Forsvarsministeriet lægger endvidere vægt på, at det – af hensyn til uafhængigheden – er væsentligt at fastholde, at det alene er evalueringsgruppen, der træffer beslutning om iværksættelse, tilrettelæggelse, gennemførelse og offentliggørelse af evalueringer.

Forsvarsministeriet skal i relation til Sundhedsstyrelsens forslag, om at der skal indhentes oplysninger fra de involverede aktører/myndigheder, bemærke, at det allerede fremgår af de almindelige bemærkninger, at evalueringerne i videst muligt omfang skal inddrage de berørte aktører og nyttiggøre eksisterende informationer. Således fremgår det af afsnit 2.3 i de almindelige bemærkninger, at "Berørte aktører forudsættes inddraget i forbindelse med konkrete evalueringer, men – af hensyn til uafhængigheden – er det evalueringsgruppen, der træffer de formelle beslutninger herom." Endvidere fremgår det af lovforslagets specifikke bemærkninger, at "Evalueringerne tager udgangspunkt i eksisterende oplysninger og data, hvor dette er muligt.", jf. de specielle bemærkninger til nr. 3 under § 1.

Forsvarsministeriet finder således ikke, at Sundhedsstyrelsens høringssvar giver anledning til at ændre i lovforslaget.

Forsvarsministeriet skal i øvrigt bemærke, at ministeriet efter fremsendelse af lovforslaget i ekstern høring har foretaget visse præciserende tilføjelser vedrørende lovforslagets § 1, pkt. 3, om etablering

af et evalueringsinstitut. Tilføjelserne vurderes ikke at have indholdsmæssig betydning for lovforslaget, idet det dog bemærkes, at det efter præciseringen fremgår af forslaget til selve lovteksten, at forsvarsministeren kan fastsætte de overordnede regler for evalueringsgruppens virke, jf. den ændrede formulering af § 28 a, stk. 1. Endvidere er det i forslaget § 28 a, stk. 2, blevet præciseret, at evalueringsgruppen – udover at have ansvaret for at *gennemføre* evalueringer – ligeledes har ansvaret for at *tilrettelægge* og *iværksætte* de konkrete evalueringer.

Forsvarsministeriet skal bemærke, at ministeriet dels i lovforslagets afsnit 3.3 dels i tabellen vedrørende vurdering af lovforslagets konsekvenser har foretaget præciseringer i forbindelse med de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

2.5 Bemærkninger til lovforslagets § 1, pkt. 4 (Regler vedrørende farlige stoffer)

Center for Biosikring og -Beredskab har foreslået, at det præciseres i § 33, stk. 1, at den i lovudkastet indeholdte ændring *alene* vedrører brand- og eksplosionsfarlige stoffer.

Forsvarsministeriet skal hertil oplyse, at beredskabslovens § 33, stk. 1, nr. 1, regulerer virksomheder, hvor der opbevares, anvendes eller fremstilles brandfarlige eller eksplosive stoffer og andre stoffer, der i forbindelse med brand eller anden skade kan medføre en risiko for personer, ejendom eller miljøet. Selv om der under overvejelserne om anbefaling 42 i regeringens terrorhandlingsplan i relation til spørgsmål om hjemmel i beredskabsloven særligt har været drøftet krav om tyverisikring af oplag af brand- og eksplosionsfarlige stoffer for at forebygge terrorhandlinger, kan det ikke udelukkes, at der blandt de stoffer, som ikke i sig selv er brand- eller eksplosionsfarlige, men som allerede er omfattet af anvendelsesområdet for den gældende bestemmelse, er stoffer, som kan vise sig relevante i terrorsammenhæng.

På baggrund heraf kan Forsvarsministeriet ikke tilslutte sig ændringsforslaget fra Center for Biosikring og -Beredskab.

Danske Havne har tilkendegivet, at Danske Havne er positive over for de foreslåede ændringer til beredskabsloven. Danske Havne understreger dog i relation til forslaget udvidelse af beredskabslovens § 33, stk. 1, at det er havnene, der er grundejere på havneområder, hvor virksomhederne bor til leje. Danske Havne tilføjer, at hvis der derfor skal ske ændringer i virksomhedernes placering eller lignende som følge af forslaget om udvidelse af beredskabslovens § 33, stk. 1 til også at omfatte visse farlige stoffer med henblik på forebyggelse af terror, skal det ske under hensyntagen til den indgåede lejekontrakt samt under hensyntagen til havnens øvrige aktiviteter og arealdispositioner.

Forsvarsministeriet skal hertil bemærke, at beredskabsloven er gældende for såvel ejere som brugere, f.eks. lejere, af de virksomheder, der er omfattet af lovens brandforebyggende regler. Såvel ejere som brugere af virksomheder må således iagttage de regler, der fastsættes i medfør af beredskabslovgivningen. Forholdet mellem en udlejer og en lejer er derimod af privatretlig karakter. Skulle ændringer i lovgivningen, herunder beredskabsloven, medføre behov for ændringer i indgåede lejeaftaler mellem f.eks. havneejere og lejere af havnearealer, må sådanne ændringer gennemføres ved aftale mellem de involverede parter.

Forsvarsministeriet kan tilføje, at det af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at de foranstaltninger, der sigtes til i relation til ændring af § 33, bl.a. er foranstaltninger, hvormed søges sikret, at de pågældende stoffer ikke er tilgængelige eller er svært tilgængelige for uvedkommende, således at f.eks. risiko for tyveri heraf kan minimeres, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.4. Af samme afsnit i lovforslaget fremgår det, at foranstaltningerne eksempelvis kan omfatte adgangskontrol, fysiske barrierer eller opsyn. Det fremgår tillige af bemærkningerne, at forslaget indebærer, at visse virksomheder vil kunne pålægges at træffe foranstaltninger til imødegåelse af terror, jf. lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 4.

Forsvarsministeriet finder på baggrund af ovenstående derfor ikke, at Danske Havnes bemærkninger giver anledning til ændringer i lovforslaget.

Miljøstyrelsen oplyser, at forslaget bl.a. har baggrund i anbefaling 42o i Regeringens terrorhandlingsplan, der har følgende ordlyd:

“42o. Der fastsættes regler, der påbyder virksomheder, der er omfattet af kolonne 3 (de såkaldt “tunge” virksomheder) i Miljøministeriets bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer, at indføre foranstaltninger, der sikrer, at de farlige stoffer er svært tilgængelige for uvedkommende. Foranstaltningerne kan eksempelvis omfatte adgangskontrol, fysiske barrierer eller opsyn. Det bør endvidere fastsættes i reglerne, at virksomhederne skal udnævne en sikringsansvarlig person. Det kan overvejes at stille som krav, at denne og evt. andre nøglemedarbejdere skal sikkerhedsgodkendes.”

Miljøstyrelsen nævner i tilslutning hertil, at spørgsmålet om sikkerhedsgodkendelse ikke direkte er nævnt i forslag til ændring af beredskabsloven. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at det parallelle udkast til ændring af lov om kemiske stoffer og produkter og miljøbeskyttelsesloven specifikt foreslår, at der i lovbestemmelsen gives mulighed for at fastsætte krav om vandelsvurdering. Indførelsen i selve bestemmelsen er begrundet i, at selve vandelsvurderingen vurderes at have en mere indgribende karakter (griber ind i borgernes retstilstand) end almindelige krav vedrørende opbevaring og anvendelse af stoffer. Miljøstyrelsen har registeret, at Forebyggelses- og Sundhedsministeriet i bemærkningerne til lov nr. 474 af 17. juni 2008 om sikring af visse biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale, ikke har indføjnet dette i selve den relevante bestemmelse, men at de specielle bemærkninger til bestemmelsen angiver, at der i særlige tilfælde kan fastsættes krav om vandelsvurdering (sikkerhedsgodkendelse).

Forsvarsministeriet skal hertil bemærke, at ministeriet har anmodet Beredskabsstyrelsen om bemærkninger til Miljøstyrelsens høringssvar, og at Beredskabsstyrelsen i den forbindelse har oplyst følgende over for Forsvarsministeriet:

“Beredskabsstyrelsen har på baggrund af Miljøstyrelsens ovennævnte høringssvar overvejet spørgsmålet om i beredskabsloven at tilvejebringe hjemmel til at stille krav om vandelsvurdering (sikkerhedsgodkendelse).

Beredskabsstyrelsen har i den anledning telefonisk forespurgt Justitsministeriet, om en bemyndigelse til at stille krav om sikkerhedsgodkendelse i givet skal fremgå af lovteksten, eller om det

er tilstrækkeligt, at muligheden for at stille krav om sikkerhedsgodkendelse – på baggrund af den brede formulering af § 33, stk. 1 – alene fremgår af bemærkningerne.

Justitsministeriets lovteknikkontor har den 6. oktober 2008 telefonisk oplyst, at det er mest hensigtsmæssigt, at lovtæksten er så klar som mulig. Med den foreliggende formulering af forslaget til ændring af § 33, stk. 1, nr. 1, fandt ministeriet dog umiddelbart, at det i bemærkningerne kan nævnes, at der med hjemmel i bestemmelsen vil kunne fastsættes bestemmelse om i særlige tilfælde at fastsætte krav om sikkerhedsgodkendelse af den sikkerhedsansvarlige, således at det senere kan ses, at kravet om sikkerhedsgodkendelse har været en del af overvejelserne forud for lovændringen.

Det fremgår af bemærkningerne til udkast til ændring af § 33, stk. 1, nr. 1, at de foranstaltninger, som kan tænkes indført for at sikre mod bl.a. tyveri, eksempelvis kan omfatte adgangskontrol, fysiske barrierer eller opsyn. Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at de farlige stoffer, som skal omfattes af reglerne om sikring mod terror, endnu ikke er defineret, hvorfor det ikke på nuværende tidspunkt er muligt at vurdere, hvilke eller hvor mange virksomheder, der vil blive pålagt foranstaltninger. Det forventes dog ifølge bemærkningerne, at der kun vil være tale om regulering af få stoffer med højt misbrugspotentiale, og at de virksomheder, der vil blive omfattet, af egen drift allerede opretholder en betydelig sikkerhed af hensyn til det beskæftigede personale og af konkurrencemæssige årsager.

Beredskabslovens brandforebyggende regler regulerer placering, indretning og brug af virksomheder. Kommunalbestyrelsen skal godkende oprettelse, væsentlige ombygninger, udvidelser eller forandringer i driften af virksomheder i det omfang, der er fastsat regler herom. Kommunalbestyrelsens godkendelsesbeføjelse indebærer, at den skal foretage en brandteknisk byggesagsbehandling samt foretage brandsyn, hvorved det påses, at de krav til indretning af bygninger, som fremgår af reglerne, eller som kommunalbestyrelsen supplerende har stillet, efterleves. Kravene er af teknisk eller driftsmæssig karakter.

Det kan oplyses, at der ikke i dag findes krav om vandelsvurdering (sikkerhedsgodkendelse) for personer, der er ansat i virksomheder omfattet af de brandforebyggende regler.

Af bemærkningerne til ovennævnte forslag til lov nr. 474 af 17. juni 2008 om sikring af visse biologiske stoffer, fremføringsmidler og relateret materiale – hvor der som nævnt ikke i selve lovtæksten indeholdes hjemmel til at kræve sikkerhedsgodkendelse – fremgår, at den hjemmel, som – med lovbemærkningerne – søges tilvejebragt, tænkes udmøntet i tilfælde, hvor politiet vurderer, at der på særlige virksomheder er behov for at udøve kontrol med, hvem der har adgang til konkrete kemiske stoffer og produkter, eller at føre opsyn med disse.

Beredskabsstyrelsen vil selvsagt som fagmyndighed kunne bistå politiet med at identificere, hvilke farlige stoffer, der har terrorpotentiale. Styrelsen har derimod ikke noget grundlag for at kunne vurdere, hvornår der i et konkret tilfælde skal stilles krav om vandelsvurdering over for en virksomhed eller hvilke ansatte eller grupper heraf, der skal underlægges et krav om vandelsvurdering. Endvidere finder styrelsen, at administrationen af evt. regler om vandelsvurdering, herunder tilsynet med, at reglerne overholdes, ikke er en opgave, der har nogen naturlig sammenhæng med kommunalbestyrelsens (redningsberedskabets) øvrige opgaver i forhold til de berørte virksomheder, men derimod er en ren politimæssig opgave.

På denne baggrund finder Beredskabsstyrelsen, at hjemlen til at stille krav om vandelsvurdering, når der er tale brand- og eksplosionsfarlige stoffer og andre stoffer, der i forbindelse med brand eller anden skade kan medføre en risiko for personer, ejendom eller miljøet, herunder stoffer, som kan anvendes i terrorsammenhæng og dermed udgøre en risiko for den offentlige sikkerhed, i givet fald også forudsætter ændringer i anden lovgivning.

I tilslutning hertil er det endvidere Beredskabsstyrelsens opfattelse, at spørgsmålet om sikkerhedsgodkendelse, herunder vandelsvurdering, ikke naturligt henhører under beredskabsloven."

Forsvarsministeriet kan tilslutte sig Beredskabsstyrelsens bemærkninger og vurderer således ikke, at Miljøstyrelsens bemærkninger giver anledning til ændringer i lovforslaget.

2.6 Bemærkninger til lovforslagets § 1, pkt. 5 (Forebyggende foranstaltninger)

Blandt de indkomne høringssvar har der ikke været bemærkninger til denne bestemmelse.

2.7 Bemærkninger til lovforslagets § 1, pkt. 6-7 (Flydende konstruktioner)

Blandt de indkomne høringssvar har der ikke været bemærkninger til denne bestemmelse.

2.8 Bemærkninger til lovforslagets § 2 (Ikrafttrædelse)

Blandt de indkomne høringssvar har der ikke været bemærkninger til denne bestemmelse.

2.9 Bemærkninger til lovforslagets § 3 (Lovens anvendelsesområde)

Rigsombudsmanden i Grønland har oplyst, at forslaget ikke umiddelbart er gældende for Grønland, men vil kunne sættes i kraft for Grønland med de ændringer, de grønlandske forhold tilsiger.

Forsvarsministeriet skal hertil bemærke, at det fremgår af § 3 i lovforslaget, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger. Forsvarsministeriet har imidlertid efter fremsendelse af lovforslaget i ekstern høring, tilrettet lovforslaget således, at loven ikke kan sættes i kraft ved kongelig anordning for både Færøerne og Grønland, men derimod alene for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.

2.9 Øvrige bemærkninger

Finansministeriet har oplyst, at ministeriet forudsætter, at eventuelle økonomiske konsekvenser af ændringerne af beredskabsloven afholdes inden for Forsvarsministeriets ramme.

Forsvarsministeriet kan bekræfte, at eventuelle økonomiske konsekvenser af ændringerne af beredskabsloven forventes afholdt inden for Forsvarsministeriets ramme. For så vidt angår udnyttelse af hjemlen til at fastsætte administrative forskrifter om forebyggelse af terror, jf. lovforslagets § 1, pkt. 4, forventes eventuelle merudgifter dækket af kommunerne. Hertil kan det dog bemærkes, at forslaget alene skønnes at medføre beskedne merudgifter for kommunerne.